

H O T

N E W S

hot house

2 ~ 85

KING OLIVER
100 ÅR

Joe "King" Oliver skulle den 11 maj ha fyllt hundra år, något som de stora "drakarna" totalt har missat. Vi har brett Paul Strand bergs sammanställt ett porträtt av denne jazz-legendar.

KING OLIVER

100 ÅR

"Oliver lifted his horn and the first blast of Canal Street Blues hit me. It was hypnosis at first hearing. Everyone was playing what he wanted to play and it was all mixed together as if someone had planned it with a set of micrometer callipers; notes I had never heard were peeling off the edges and dropping through the middle; there were a tone from the trumpets like warm rain on a cold day. Freeman and MacPartland and I were immobilized; the music poured into us like daylight running down a dark hole. The choruses rolled on like high tide, getting wilder and more wonderful. Armstrong seemed able to hear what Oliver was improvising and reproduce it himself at the same time. It seemed impossible, so I dismissed it; but it was true. Then the two wove around each other like suspicious women talking about the same man. When they finally finished MacPartland said, 'How do you like it?' There was only one thing to say: 'It doesn't bother me.'" (Eddie Condon: We Called It Music 1948)

Joe Oliver var inget underbarn på kornett, men genom hårt arbete och gedigen skolning i brassbanden fick han vid ungefär trettio års ålder en framskjuten ställning i New Orleans tuffa jazzklimat.

Efter det att jazzens förste galjonsfigur Buddy Bolden haft sitt sista "gig" 1907 (varefter han förpassades till mentalsjukhus) hade kornettister som Manuel Perez och Freddie Keppard tagit över. Med Richard M. Jones vid pianot och med en blues i B-dur spelade Oliver en kväll i Storyville till sin dessa bådars publik. Därefter var han "King Joe".

Åren fram till 1919 spelade han med ena kombinationer eller i orkestrar under populära trombonisten Kid Orys ledning. Som många andra av de bästa New Orleans-musikerna fick Oliver anbud att spela i Chicago.

SNAKE RAG

Väl tillflyttad spelade han med både Bill Johnsons band och Lawrence Dukes.

Oliver blev ledare för det senare och företog en turné till Californien 1921. Tillbaka i Chicago startade han i april 1922 sitt Creole Jazz Band som residerade på Lincoln Gardens. Lil Hardin spelade piano, Bill Johnson bas och banjo, bröderna Baby och Johnny Dodds trummor resp klarinett och Honore Dutrey trombone.

King Joe var i sitt livs form och pådrivet av hans brännande kornettspel blev bandet det hetaste namnet i stan. Samtliga musiker utom Lil hade spelat tillsammans i årtal i New Orleans och från hemstaden nåddes man av ryktet att Olivers skyddsling och störste beundrare, Louis Armstrong, fått luft under vingarna och med raketfart närmade sig den genistatus som vi alla känner till.

Oliver beslutade sig för att skicka efter grabben och med Louis på andrakornett var jazzhistoriens hottaste band ett faktum. Hur "hot" kan vi bara ana oss till. Dels genom att lyssna på de cirka trettiofem förbluffande friska med ack så ljudtekniskt primitiva inspelningarna från 1923, dels genom att läsa ögonvitnesskildringar typ den inledningsvis citerade.

Undertecknad pratade med ett annat ögonvittne, trumpetaren Louie Metcalf, som berättade att Creole Jazz Band lät helt olika från dag till dag och att Armstrong var sprickfärdig av de mest "omöjliga" fraser och löpningar.

D I P P E R M O U T H   B L U E S

Som orkesterledare var Oliver stenhård, något som naturligtvis var en förutsättning för Creole Jazz Bands musik men som också blev dess fall. Johnny Dodds' son minns att orkestern brukade sammanstråla på söndagsförmiddagen och repa hela dagen hemma hos Joe, medan övriga medlemmar av respektive familjer strömmade till för att förbereda den festmåltid som alltid avslutade dagen.

Efter dividerande om gager hade läget blivit kärvare och Oliver tog det säkra före det osäkra och bar med sig en pistol i kornettfordralet. Hans kontrahenter, bröderna Dodds sa upp sig och även om de gick att ersätta blev det värjan till den totala upplösningen.

Svåraste slaget för mästaren kom då lärjungen Louis Armstrong påhejad av sin nyblivna fru Lil lämnade och begav sig till New York för att pumpa liv i Fletcher Hendersons band.

T O O   B A D

Den utveckling som med blixstens hastighet förde in jazzen i nya banor i mitten på tjugotalet medförde att den kollektivt improviserade New Orleans-musiken blev passé. Därmed blev det omöjligt för Oliver att upprätthålla sin image som kornettkung.

Louis Armstrong som utgick från den frasering Oliver och de andra stora New Orleans-kornettisterna skapat, blev den förste jazzsolisten och kom att leda musikformens utveckling under resten av decenniet.

Förutom problemet att hans spelstil och jazzuppfattning inte var "senaste skriket" fick Oliver nu problem med att upprätthålla sitt subtila och intensiva kornettspel. En tandsjukdom gjorde det ibland omöjligt för honom att spela på en hel kväll, med-an han andra kvällar kunde "spela som en vansinnig" enligt ett ögonvittne.

D O C T O R   J A Z Z

Som orkesterledare kom Oliver emellertid att hålla i ännu ett av jazzhistoriens främsta band. King Oliver's Dixie Syncopators premiärspelade på Plantation Café i Chicago 1925, och även om bandet inte väckte samma rabalder bland musikerkolleger som Creole Jazz Band ett par år tidigare, tillhörde det de populäraste tidiga storbanden och innehöll en konventionell saxsektion - som för användes på ett okonventionellt sätt.

Efterföljande jazzfans är tacksamma för att åtta inspelningssessioner kom till stånd, nu med elektrisk utrustning, vil-

ket ger oss möjlighet att avnjuta King Joe och de övriga: Albert Nicholas, Barney Bigard, Darnell Howard och Kid Ory för att nämna några, i välklingande tappning.

Dixie Syncopators upplöstes 1927 efter att ha flyttat till New York och Savoy Ballroom. De återstående åren av Olivers liv är fyllda av tragedi.

Inspelningar med Clarence Williams 1928 och med egna band fram till 1931 vittnar om att den berömda kornetten fortfarande kunde "gala" men en ändlös serie med olyckliga omständigheter förde den forne mästaren allt närmare avgrunden.

Då slutet kom 1938 hade Joseph "King" Oliver förnedrats djupt, tvingats lämna musiken och försörja sig som grönsaksförsäljare och vaktmästare.

I N S P E L N I N G A R N A

Naturligtvis är det ett remarkabelt faktum att inspelningarna med King Olivers olika konstellationer har funnits tillgängliga för varje generation musikalskare efter honom och dessutom "world wide". Detta om något vittnar om den sanna och djupgående kvalitén i hans musik. Idag när det är mer än femtio år sedan han spelade in sin sista skiva är vi förvissade om att man kommer att fortsätta producera nyutgåvor trots att det inte rör sig om miljonsäljare precis.

Situationen för musikentusiaster med specialintresse är emellertid kärv just nu. Att specialbeställa skivor blir allt svårare.

På Domus finns ingenting och på NK endast en skiva i Oliver-facket: Classic Jazz Masters CJM 21. Det finns tre volymer på detta märke som är svenskt och kan beställas direkt från Carl A Hällström.

Vår bästa kanal när det gäller jazz av ädla årgångar är ju sedan decennier Leif Anderson. Genom honom kan Du även beställa det utmärkta dubbelalbumet med Dixie Syncopators: Jazz Tribune 1042-411. I Nyköping huserar utlokaliserade malmö-musikern Lennart Herrlin med Collectors Corner. I hans senaste lista finner vi inte mindre än fem volymer med The King.

Carl A Hällström
Jenny Linds väg 20
752 50 Uppsala

The Music Room / Leif Anderson.
Box 5276
200 72 Malmö
040 - 91 07 89

Collector's Corner / Lennart Herrlin
Box 3069
611 03 Nyköping
0155 - 107 14